

Veiem (PI 4)(ALDC, IX, 2107. *Veiem* [PI 4])

La primera persona del plural del present d'indicatiu del verb *veure* (< VĪDERE) en llat. era VIDĒMUS, origen del cat. ant. *ve[ð]em* (avui *vedem* en parlars ribagorçans), *ve[z]em* 7, en contacte amb l'oc., i *veim*, en cat. ant. i avui en gran part del val. i sud del Principat, alterat en *veiem* a la major part del Principat i *veguem* en val. central, per inserció de l'antihiatàtica [j] o [ɣ] respectivament; aquesta darrera forma, amb la var. local *vevem* ([beβ'em] 134), per assimilació a la primera bilabial. *Veiem* coneix en ross. la var. *viem*, reducció de [əj] > [i], semblantment al cat. col·loquial *aviam* 'veiam', etc. (veg. Veny, 2005 b: 161); *vem* 102, 108 pot ser una reducció de *veem* o una influència del cast.-arag. *vemos*; *vegem* 182 és resultat d'una atracció de *veig*, *veja*, etc. (var. africada *ve[dʒ]em* 172, 175, 176 i ensordida, *ve[tʃ]em* 171), i *veiguem* 106, amb la desinència *-iga* (*sentiguem*, etc.).

Finalment, *veim* (pron. [vəjm], [vejɪm] 72, 75, 83), del bal., ha estat induït pel model *deim* (< *deim*, cf. mapa 1487). Les formes més etimològiques, *vedem* i *ve[z]em*, s'han mantingut en punts de la franja ribagorçana, la primera, i pel contacte amb l'oc., la segona; també és antiga la forma sobretot valenciana *veem*. Aquests resultats contrasten amb els més evolucionats *veiem*, del ross. i gairebé tot el Principat, i *veim*, del bal.

Veiem és l'única forma normativa des del *DOrt*, 1917, recollida per la *GIEC* (pàg. 317), que, a més, afegeix entre "Altres variants" *veem* (val.) i *veim* (bal.); la *PEOLC Morfologia* (pàg. 52) considera *veiem* forma pròpia de l'àmbit general, mentre que inclou com a formes pròpies de l'àmbit restringit *veem* (parlars valencians) i *veim* (parlars baleàrics).

